

VERKIEZINGSPROGRAMMA P21

CONCEPT VERSIE VOOR DE ALV VAN 17 NOVEMBER 2021

Het P21 programma in 10 punten

P21 gaat voor deze resultaten in 2026:

1. Meer appartementen voor ouderen, starters en eenpersoonshuishoudens. Senioren kunnen meer doorstromen naar kleinere woningen.
2. Voor de woningbouw geldt: 30% sociale huurwoningen, 20% middenhuur en 20% middenkoop met anti-speculatiebeding. Er komen meer particuliere initiatieven, zoals tiny houses, zelfbouwprojecten en woon(zorg)vormen.
3. We verdubbelen het oppervlak aan natuur in onze gemeente van 5% naar 10% door vergroening van de zone langs de Kromme Rijn en door natuurinclusieve landbouw te stimuleren. Ook zorgen we voor extra wandel- en fietspaden.
4. We realiseren 20% besparing op aardgasverbruik in woningen en gebouwen. Woningeigenaren krijgen daartoe ondersteuning om de isolatie te verbeteren en/of (hybride) warmtepompen te installeren.
5. We stimuleren plaatsing van meer zonnepanelen op bedrijfsdaken en bieden extra ruimte voor zonnenvelden (van 40 naar 80 ha). Daarmee kunnen we dan 30% van ons huidige energieverbruik duurzaam opwekken. We onderzoeken verder de mogelijkheden voor plaatsing van windturbines, zonder onacceptabele hinder voor omwonenden.
6. Bij herinrichting van wegen wordt het STOP-principe leidend: eerst de Stappers (voetgangers), dan de Trappers (fietsers), daarna Openbaar vervoer en tot slot Personenauto's.
7. Er ligt straks een integrale gebiedsgerichte ontwikkelingsvisie voor 2040 voor infrastructuur, groene verbindingen en voor aantrekkelijke nieuwe woongebieden.
8. Wie een zorgvraag heeft, wordt snel, vriendelijk en eenvoudig ondersteund, met behoud van de eigen regie en eigen waarde.
9. De gemeente gebruikt landelijke middelen voor de aanpak van corona-achterstanden in het onderwijs en voor integrale ondersteuning van jongeren op zo'n manier dat kansenongelijkheid actief bestreden wordt.
10. Inwoners worden met hun initiatieven en inspraak serieus genomen. De gemeente werkt intensiever samen met andere bestuursorganen in de regio voor vergroting van de bestuurskracht.

Inhoudsopgave

<i>Onze waarden en uitgangspunten.....</i>	<i>4</i>
<i>1. Gezond en gelukkig in je leefomgeving, nu én in de toekomst</i>	<i>4</i>
<i>2. Gezond wonen</i>	<i>5</i>
<i>3. Gelukkig samen – leven</i>	<i>7</i>
<i>4. Gezonde leefomgeving</i>	<i>9</i>
<i>5. Mobiliteit</i>	<i>11</i>
<i>6. Werken, leren en vrije tijd.....</i>	<i>12</i>
<i>7. Een gezond klimaat voor de wereld van morgen</i>	<i>13</i>
<i>8. Besturen doen we met elkaar</i>	<i>16</i>

Onze waarden en uitgangspunten

1. Gezond en gelukkig in je leefomgeving, nu én in de toekomst

Een goed leven, begint thuis, bij jezelf. Een goed leven vraagt om stabiliteit. Een voorwaarde daarbij is een stevige thuisbasis in een prettige en betaalbare woning. Met school, werk of een andere invulling van je week waar je je goed bij voelt.

P21 streeft naar samen-leven in een stimulerende sociale samenstelling waar we naar elkaar omkijken. En waar voorzieningen in de buurt je leefomgeving verrijken.

Goed leven doe je het liefst in een gezonde leefomgeving. Zo'n omgeving vraagt om een goede balans tussen het leven in de bodem, in het water, in de lucht en op de grond. Al het leven doet ertoe. De keuzes van P21 staan daarom in het teken van een gezonde leefomgeving. En dus voor een leefbare planeet voor de huidige én alle komende generaties.

De klimaatcrisis vergt een transitie naar een duurzaam ingerichte samenleving. Een samenleving zonder CO₂-emissie. Daarnaast zetten we ons in voor het behoud en vergroten van biodiversiteit én bieden we meer ruimte aan de natuur.

In onze visie draagt de manier waarop we recreëren, leren en werken bij aan een duurzaam gezonde leefomgeving. Er is plaats voor iedereen in onze directe nabijheid. Werk, betaald én onbetaald, maakt gelukkig en geeft zin aan je bestaan. Je werkt ook om te leven en alle soorten werk zijn van waarde. Of dat nou theoretisch of praktisch is.

Recreëren kan op verschillende manieren. De coronaperiode heeft laten zien dat een groene omgeving onmisbaar is om tot rust te komen. Of om te ontladen en nieuwe energie op te doen. Denk aan wandelen, fietsen, mountainbiken, hardlopen of een andere recreatieve activiteit. Tegelijkertijd is groene ruimte een schaars goed in een land waar we heel veel willen op een beperkt grondoppervlak.

Dit alles vraagt om keuzes. Keuzes over de inrichting en het gebruik van onze leefomgeving. Voor onszelf, voor onze kinderen en voor latere generaties. P21 kiest voor een landschap met hoge natuurwaarden en recreatieve mogelijkheden.

Bunnik staat voor grote veranderingen. De huisvestingscrisis vraagt om meer woningen en de regio rond Utrecht maakt hiervoor ingrijpende plannen. Ook Bunnik wil meer woningen voor eigen inwoners en nieuwkomers in Odijk-West en in het stationsgebied. Om het klimaat te redden, draagt Bunnik evenredig bij aan de opgave voor de Regionale Energie Strategie. Met de groei van Wijk bij Duurstede zal de verkeersdruk richting de A12 toenemen. Het Rijk maakt plannen voor verdubbeling van het spoor. Dit zal consequenties hebben voor bestaande spoorwegkruisingen.

P21 wil deze ontwikkelingen aangrijpen om als gemeente actief vorm te geven aan de ontwikkelrichting. Zodat onze drie dorpen met elkaar in verbinding blijven. Dat willen we door samen met de inwoners een beeld te schetsen over hoe we in 2050 onze kinderen hier zien leven. De uitkomst hiervan wordt het kompas voor beslissingen die de toekomstige inrichting van onze omgeving bepalen.

In dit programma bespreken we deze thema's. We vertrekken vanuit onze uitgangspunten (onze waarden: waarom willen we iets), formuleren onze ambities (waar willen we uitkomen, wat moeten resultaten zijn) en vertalen die in concrete acties voor de komende coalitieperiode.

2. Gezond wonen

Onze uitgangspunten

P21 vindt dat iedereen, ongeacht inkomen, afkomst en leeftijd in onze gemeente moet kunnen wonen. Dat is nu niet het geval. Daarom zal P21 zich nog sterker dan voorheen inzetten voor betaalbare woningen voor met name jongeren, ouderen en gezinnen met een middeninkomen. Een grotere diversiteit in woningen levert uiteindelijk ook een verrijking van ons woonklimaat. Uitbreiding van het aantal woningen is onvermijdelijk, gezien het tekort aan woningen in de regio. Bovendien kan uitbreiding bijdragen aan versterking van het voorzieningenniveau. Denk hierbij aan winkels, een bibliotheek, een muziekschool en andere culturele voorzieningen.

P21 maakt zich sterk voor wijken met een goede bereikbaarheid via aantrekkelijke fietsroutes en hoogwaardig openbaar vervoer. Zo beperken we de ruimte die auto's innemen. Dat is niet alleen duurzaam, maar levert ook nog eens een gezondere woonomgeving op. Rond nieuwe woonbuurten leggen we groen aan waarbij we recreatie en goede natuurkwaliteit samen laten gaan. Compactere bouwvormen met meer dan drie bouwlagen kunnen ruimte scheppen voor dit groen.

P21 wil blijven zoeken naar geschikte bouwlocaties in de bestaande kernen. Ook hier mag bouwen met meer dan drie woonlagen geen taboe zijn. Daarnaast kunnen we bouwen in het buitengebied van onze gemeente als er in de buurt openbaar vervoer is. Een andere voorwaarde is de aanleg van goede fietsinfrastructuur.

Onze ambities

P21 wil graag een grotere variatie in woningtypes, met een mix van eengezinswoningen en appartementen. Het aandeel meergezinswoningen in de woningvoorraad mag omhoog naar 25% (nu 17%). Daarnaast streven we ernaar om in 2030 tenminste 20% sociale huur beschikbaar te hebben in onze gemeente (nu 15%, dus ruim 300 woningen erbij). Ook een hoger aandeel middenkoopwoningen (vanaf € 250.000 tot ca. € 400.000) vinden we zeer wenselijk (streefcijfer: toename met 5% van woningvoorraad).

Nieuwe wijken of 'inbreidingsprojecten' mogen meer woonoppervlak per hectare omvatten dan bestaande wijken. Voorwaarde hierbij is dat er groen en speelvoorziening rondom de nieuwbouw beschikbaar is. P21 wil dat alle nieuwe gebouwen, woningen én bedrijfsgebouwen, vanaf 2026 volledig energieneutraal zijn en waar mogelijk energiepositief. Circulair bouwen krijgt dan ook een plek in alle aanbestedingen.

Onze acties 2022–2026

- 2.1. We vinden dat er meer appartementen beschikbaar moeten komen voor ouderen, starters en eenpersoonshuishoudens. Met hulp van een wooncoach stimuleert de gemeente senioren de mogelijkheden voor doorstroom naar andere woonvormen te onderzoeken.
- 2.2. Voor de nieuwbouw zetten we in op 30% sociale huurwoningen, 20% middenhuur en 20% middenkoop. Een anti-speculatiebeding zonder bovengrens zal oneigenlijke winsten en misbruik van toewijzingsregels voorkomen.
- 2.3. Binnen onze gemeente bieden we ruimte voor particuliere initiatieven. Denk hierbij aan tiny houses, zelfbouwprojecten, woongroepen, of Thomashuizen voor mensen met een beperking.
- 2.4. We staan positief tegenover splitsing van woningen, verhuur van kamers en omzetting van agrarische gebouwen in woningen. We willen de belemmerende regels hiervoor dan ook versoepelen.
- 2.5. Binnen onze gemeente moet er voldoende woonruimte beschikbaar zijn voor asielzoekers met een verblijfsvergunning. En voor andere groepen die extra aandacht vragen. Het verlenen van voorrang bij sociale huisvesting aan deze groep sluiten we dan ook niet uit.
- 2.6. Er wordt zoveel mogelijk gebouwd binnen de bestaande rode contour (inbreiden), maar in Odijk-West kan er ook buiten deze rode contour gebouwd worden. We zien het liefst bebouwing met een goede ontsluiting tot NS-station Bunnik. Een duidelijke en veilige verbinding met de drie kernen van onze gemeente is belangrijk, zodat woningbouw de voorzieningen van de kernen versterkt.
- 2.7. In bestaande en nieuwe buurten mag gestapelde bouw komen. Vooral nog niet hoger dan vier of vijf woonlagen in bestaande buurten en maximaal zes woonlagen in de buurt van station Bunnik. We houden hierbij uiteraard rekening met het karakter van de betreffende dorpskern.
- 2.8. De parkeernorm voor nieuwbouw wordt maximaal een auto per woning. Parkeren gebeurt bij voorkeur geclusterd aan de rand van de woonbuurt of (half) ondergronds.
- 2.9. In nieuwe buurten streven we naar gemengde functies, groene recreatie én speelvoorzieningen voor kinderen.
- 2.10. Alle nieuwbouw is zoveel mogelijk energieneutraal en waar mogelijk energieleverend.
- 2.11. Nieuwbouw wordt klimaatadaptief en ‘state-of-the-art’ duurzaam gebouwd. Dit geldt ook voor sociale bouw. We streven naar een circulaire bouwwijze, als dit resulteert in lagere milieueffecten. We stimuleren experimenten met houtbouw.
- 2.12. Bij elke wijziging van een omgevingsplan is er aandacht voor berging van water en zorgvuldige omgang met regenwater.

3. Gelukkig samen – leven

Onze uitgangspunten

Iedereen moet kunnen meedoen aan de samenleving. Voor iedereen is er een plek. Of je nou pech of geluk hebt met je gezondheid, met waar je wieg heeft gestaan of met wat je kan. Geluk kunnen we niet maken, dat is persoonlijk en zit in jezelf. Wat we wél kunnen is welzijn creëren als basis voor gelukkige(r) mensen. Wij vinden dat de overheid daar een essentiële rol in speelt. Op gemeenteniveau betekent dit dat wij alle mensen dezelfde toegang tot zorg en ondersteuning willen geven. En ja, de sterkste schouders dragen de zwaarste lasten, dus mensen met een hoog inkomen betalen meer dan mensen met een laag inkomen. Maar de mens leeft niet van geld alleen. P21 vindt de sociale basis, het samen leven, net zo belangrijk. De doorgesloten individualisering buigen we om naar een samenleving waarin mensen naar elkaar omzien. Daarom investeren we sterke informele sociale netwerken en voldoende algemene voorzieningen zoals sportfaciliteiten, de bibliotheek, de muziekschool, verenigingen enzovoort. Daarbij is toegankelijkheid voor iedereen een voorwaarde. Of het nou om drempels gaat, om informatie die begrijpelijk is, of om financiële barrières.

Onze ambities

De kernen en wijken binnen onze gemeente vormen een sterke gemeenschap, die met elkaar tegenslagen en gebeurtenissen opvangen en delen. En die er ook in leuke tijden voor elkaar zijn. Je staat er als inwoner niet alleen voor.

Kinderen en jongeren krijgen ontwikkelingskansen. We vormen de vitaalste gemeente van Utrecht.

Mensen die vastgelopen zijn (schulden, fysieke of psychische gezondheid, verslaving, werkloosheid, eenzaamheid, moeite met (digi)taal) helpen we op weg zodat ze volwaardig mee kunnen doen. Daarbij blijven inwoners eigenaar van hun eigen oplossing.

Hulpverleners uit de tweede-, eerste- en nuldelijnszorg werken samen vanuit het integrale perspectief van de inwoner. Iedereen krijgt de kans zijn eigen talenten in te zetten. Zo bouwen we aan een inclusieve samenleving met plek voor iedereen.

Onze acties 2022–2026

- 3.1. We willen dat kernen en wijken sociaal sterk zijn en blijven. We investeren in organisaties en particulieren die uitgaan van de kracht van de inwoners. Dus inwonersinitiatieven krijgen onze steun. We zien het brede Netwerk Gelukkig en Vitaal als waardevol platform in het brede sociaal domein. Dit platform is onder meer gericht op het verminderen van eenzaamheid.
- 3.2. We stimuleren de inzet van vrijwilligers en dagen inwoners uit met ideeën te komen die betrokkenheid en verbondenheid vergroten. Daarvoor dient de website BunnikSamen, die dan ook structureel gefinancierd moet worden. De gemeente maakt financiële meerjarenafspraken met maatschappelijke organisaties. Het BunnikaanZet fonds wordt verlengd en we helpen bij het verkrijgen van aanvullende middelen, bijvoorbeeld via de provincie.

- 3.3. Ouders van kinderen met beperkingen en ouders van hoogbegaafde kinderen krijgen opvoedondersteuning. Ook is er voor deze kinderen een aanbod van diverse activiteiten. Doel hiervan is om uitsluiting en eenzaamheid van deze kinderen te voorkomen.
- 3.4. De gemeente reageert vroeg en snel op signalen van mogelijke problemen. Er zijn geen onnodige drempels richting zorg- en hulpverlening. Het Centrum voor Elkaar (CvE) biedt hulpvragers één vaste contactpersoon. Die richt zich vooral op wat inwoners met hun sociaal netwerk en eigen hulpbronnen wél kunnen. Samen met de inwoner - die zelf regie houdt - zoekt het CvE naar eenvoudige oplossingen. Dat betekent niet dat iedereen zichzelf maar moet redden.
- 3.5. Voor inwoners met een hulpvraag hanteert de betaalde professional bij de (regionale) sociale dienst en bij CvE de methodiek van 'gezamenlijke besluitvorming'. Dus mét elkaar en niet vóór de inwoner.
- 3.6. We gaan met senioren (70+) in gesprek over hun behoeften in deze levensfase.
- 3.7. Voor enkele mensen die echt niet in staat zijn zelf regie te voeren, borgen we structurele ondersteuning. Hierbij waken we voor overvragen.
- 3.8. We sluiten Bunnik alleen contracten af met zorgverleners die aantoonbaar bereid zijn om samen te werken in netwerken. Want vaak heeft een inwoner op meer terreinen ondersteuning nodig. Ook vrijwilligersorganisaties hebben een plek in die samenwerking. We monitoren continu deze integrale kwaliteit van zorg bij onze inwoners.
- 3.9. We willen een vorm van waardige schuldhulpverlening met eenvoudige procedures. Deze is gebaseerd op vertrouwen en hulp bij onbedoelde vergissingen in het woud van regels. In schrijnende situaties scheldt de gemeente de gemeentelijke vorderingen kwijt.
- 3.10. Bunnik Beweegt is van vitaal belang. Niet alleen voor de fysieke beweging, maar ook voor de mentale veerkracht. Dat verdient versterking en duurzame ondersteuning.

4. Gezonde leefomgeving

Onze uitgangspunten

Bij de inrichting van onze leefomgeving streven we altijd naar een gezonde balans tussen wonen en natuur. En naar een balans tussen bedrijvigheid, levendigheid en leefbaarheid.

Een gezonde leefomgeving bestaat uit drie deelaspecten. Allereerst is het een omgeving waar gezond leven gemakkelijk is omdat de omgeving uitnodigt tot bewegen (lopen, fietsen, spelen en sporten) en gezond eten. Voorbeelden hiervan zijn fruitbomen in je buurt of watertappunten. Daarnaast is de druk op gezondheid zo laag mogelijk vanwege de goede luchtkwaliteit. En omdat er geen overmatig geluid of lichthinder is. Tot slot is belangrijk dat mensen en dieren zich prettig voelen. Dat bereik je bijvoorbeeld met een schone en veilige groene omgeving. En met plekken waar je dorpsgenoten kunt ontmoeten.

Onze ambities

Leven in en om Bunnik betekent gezond leven. We houden de druk op de gezondheid zo laag mogelijk en mensen en dieren voelen zich prettig in onze gemeente. Voor de komende decennia is het belangrijk om in harmonie met de natuur te komen. Net als het versterken van de biodiversiteit. We vormen agrarische grond en grond met (bedrijfs)bebouwing langs de Kromme Rijn om naar natuur met hoge biodiversiteit en/of met een recreatieve waarde. We willen dat in 2030 het landoppervlak in Bunnik met de bestemming 'natuur' verhoogd is van de huidige 5% naar 10%.

Onze acties 2022–2026

- 4.1. Samen met omliggende gemeenten, provincie en waterschap zoeken en benutten we kansen om (nieuwe) natuurgebieden met elkaar te verbinden. Dit doen we onder andere in de 'groene driehoek' tussen Bunnik, Odijk en Zeist.
- 4.2. We stimuleren agrariërs om over te schakelen naar nieuwe vormen van landbouw. Vormen die meer ruimte bieden aan biodiversiteit en die minder uitstoot van stikstof en broeikasgas veroorzaken.
- 4.3. We versterken de natuurwaarden langs de Kromme Rijn en staan geen nieuwe bebouwing toe langs de oevers (100 meter). Voor vrijkomende bedrijfsbebouwing in deze zone overwegen we verplaatsing of verwijdering.
- 4.4. We staan geen nieuwe bedrijfsterreinen toe aan de zuidzijde van de A12. Ook niet bij de Raaphof. Eerst moeten bestaande, lokale en regionale bedrijfsterreinen optimaal benut worden. We zijn terughoudend met toestemming voor nieuwe bedrijfsgebouwen buiten de bebouwde kom.
- 4.5. We hanteren het principe 'groen tenzij...'. Dat betekent minder tegels en asfalt en meer beplanting, en groene daken en gevels.
- 4.6. We verbeteren - samen met inwoners - groene zones in en om de kernen. Bij (her)inrichting kiezen we voor bomen, struiken en planten die bijdragen aan de biodiversiteit. Data over aantal, omvang en kwaliteit van bestaand groen en (digitale) kaarten zijn openbaar beschikbaar.
- 4.7. We behouden gemeentelijke bomen waar dat kan. We maken een aanplantplan zodat we eind 2026 15.000 bomen (nu ongeveer 10.000) hebben op gemeentegrond. Dat is ongeveer 1 boom per inwoner.

- 4.8. De inrichting van de openbare ruimte nodigt uit tot lopen, fietsen, spelen en sporten (zoals bij het initiatief Beweeglint).
- 4.9. Kinderen kunnen avontuurlijk en natuurlijk spelen. Dit kan bijvoorbeeld door wilde strookjes groen te realiseren en door water als spelelement te gebruiken. Per schoolplein geeft de gemeente een startbudget van € 5000,-.
- 4.10. We ondertekenen het Schone Lucht Akkoord. We verbeteren de lucht- en geluidskwaliteit in lijn met de nieuwe WHO-normen. Dit doen we bijvoorbeeld door een stookverbod tijdens mistig of windstil weer. Bij aanbestedingen eisen we het gebruik van emissieloze voertuigen en stille apparaten.
- 4.11. Kleine maatregelen kunnen bijdragen aan een goede leefomgeving. Denk aan watertappunten, (ruimte voor) moestuinen, eetbaar groen of meetnetten voor luchtkwaliteit. Daar waar het kan verwijderen we overbodige of overvloedige verlichting.

5. Mobiliteit

Onze uitgangspunten

Bij ruimtelijke (her)inrichting zijn kwetsbare verkeersdeelnemers (voetgangers en fietsers) maatgevend voor de keuzes die we maken. Onveilige verkeerssituaties, luchtvervuiling, geluidsoverlast en ruimtebeslag die het gevolg zijn van gemotoriseerde mobiliteit dringen we terug. Hierbij mogen verkeersbepurende en snelheidsremmende maatregelen ingezet worden, ook als dit de reistijd voor autoverkeer vergroot.

Onze ambities

We willen veiliger en meer ontspannen lopen, fietsen en spelen in onze drie dorpen. Samen met andere gemeenten en de provincie Utrecht zetten we daarnaast in op goed en prettig openbaar vervoer. Gezamenlijk stimuleren we ook het gebruik van deelauto's. We bevorderen veiligheid op de weg voor alle verkeersdeelnemers, met name als het gaat om de meest kwetsbare deelnemers.

Onze acties 2022–2026

- 5.1. Bij (her)inrichting hanteren we het STOP-principe: eerst de stappers (voetgangers), dan de trappers (fietsers), dan openbaar vervoer en tot slot personenauto's.
- 5.2. De winkelcentra van Bunnik en Odijk worden wandel- en fietsvriendelijk. We beperken de ruimte om auto's te parkeren. We weren doorgaand verkeer in de woonkernen.
- 5.3. In bijzonder weren we het doorgaande landbouwverkeer in de woonkern van Werkhoven. Belangen van inwoners wegen zwaar mee bij het verlenen van vergunningen voor bewegingen van vrachtverkeer. We verlenen alleen vergunningen voor vervoersbewegingen waar dat essentieel is en daarbij handhaven we op het toegestane aantal.
- 5.4. De gemeente inventariseert per dorpskern ideeën om de verkeersveiligheid te verbeteren. Dat geldt in ieder geval voor de Traverse in Bunnik en de Meent in Odijk. In de toekomst zal de auto te gast zijn op de Traverse. Daardoor ontstaat er ruimte voor fietsers, wandelaars en groen.
- 5.5. We eisen een directe fietsverbinding van Odijk-West richting de kern van Odijk én richting station Bunnik en richting De Uithof/Utrecht. Dit doen we om vanuit Odijk-West een aantrekkelijk alternatief voor autovervoer te bieden. Voor dit plan werken we samen met de regio.
- 5.6. Onze fietsroutes worden aantrekkelijker, zowel voor de dorpsfietsers als de voor de doorfietsers.
- 5.7. Gemeentelijke organisatie stimuleren medewerkers om met de fiets of het openbaar vervoer te reizen. Grotere bedrijven in Bunnik moeten hun mobiliteitsbeleid verduurzamen.

6. Werken, leren en vrije tijd

Onze uitgangspunten

Economische ontwikkeling moet in de eerste plaats gericht zijn op de transitie naar een duurzame economie. Een economie die de belangen van huidige en toekomstige generaties zeker stelt. Werk is voor iedereen belangrijk. Daarom zijn naast bedrijven die hoogwaardige kennis ontwikkelen en toepassen, ook bedrijven welkom die arbeidsplaatsen bieden voor mensen met meer praktisch gerichte vaardigheden.

Goed onderwijs is belangrijk voor de toekomst van alle kinderen en daarmee van de samenleving. P21 wil dat de gemeente gericht beleid voert om kansenongelijkheid en tweedeling te bestrijden. Dit kan door aansluiting van zorg en onderwijs beter op elkaar af te laten stemmen. Doel is dat alle kinderen kunnen leren en zich kunnen ontwikkelen.

Voorzieningen voor vrijetijdsactiviteiten, zoals sport, cultuur en buitenrecreatie zijn zoveel mogelijk in de directe omgeving van de woonplek beschikbaar. Ook is er ruimte voor kleinschalige culturele activiteiten. Tot slot willen we de recreatieve mogelijkheden van het Kromme Rijn landschap meer benutten.

Onze ambities

We verbinden onze economische activiteiten meer met het nabije Utrecht Science Park (De Uithof) en het landschap. We stimuleren duurzaamheid van lokale MKB-bedrijven. Daarbij gaat speciale aandacht uit naar de agrarische sector waar de benodigde transformatie kansen biedt voor versterking van natuur en recreatie.

We willen structurele samenwerking tussen basisscholen, kinderdagverblijven, buitenschoolse opvang, bibliotheken en jeugdgezondheidszorg om steun te bieden aan kinderen met leerachterstanden. En om te voorkomen dat kinderen met een lage of gemiddelde sociaaleconomische status (SES) een te laag schooladvies krijgen.

Wij willen meer ruimte voor lokale culturele activiteiten. We handhaven minimaal het huidige niveau van sportvoorzieningen en richten daarbij meer aandacht op kinderen en ouderen.

Recreatieve wandel- en fietspaden in het buitengebied worden fors uitgebreid en beter met elkaar verbonden.

Onze acties 2022–2026

- 6.1. We bieden ruimte voor nieuwe bedrijven in de recreatie- en horecasector. Ook bieden we meer ruimte voor startups vanuit Utrecht Science Park.
- 6.2. We werken samen met de Green Business Club Bunnik om bedrijfsgebouwen duurzamer te maken en om de binding tussen bedrijven en de lokale gemeenschap te versterken.

- 6.3. We stimuleren het opstarten van kleinschalige recreatievoorzieningen bij de boer, vooral als dit gekoppeld kan worden met natuurinclusieve agrarische bedrijvigheid.
- 6.4. We stimuleren lokale bedrijven om leer-werkplekken te bieden voor nieuwkomers in ons land.
- 6.5. De gemeente gebruikt landelijke middelen voor de aanpak van corona-achterstanden in het onderwijs en voor integrale ondersteuning van jongeren op zo'n manier dat kansenongelijkheid actief bestreden wordt.
- 6.6. De gemeente ontwikkelt een lokale educatieve agenda en evalueert die jaarlijks met de gemeenteraad.
- 6.7. We ondersteunen initiatieven om een geschikte locatie voor kleinschalige, culturele activiteiten (zoals de Kromme Haan) te vinden en beschikbaar te houden.
- 6.8. De gemeente houdt sportvoorzieningen in de drie kernen op peil en steunt burgerinitiatieven die het sportaanbod willen vergroten. Speciale aandacht gaat daarbij uit naar groepen die nu weinig gebruik maken van sportvoorzieningen.
- 6.9. Samen met andere gemeenten, provincie, landschapsorganisaties en agrarische bedrijven zorgen we voor nieuwe recreatieve wandel- en fietspaden.
- 6.10. Bij sportorganisaties en op scholen stimuleren we het gebruik van water in plaats van (fris)drank, door plaatsing van watertappunten. Verder is daar gezonde voeding en rookvrij de norm.

7. Een gezond klimaat voor de wereld van morgen

Onze uitgangspunten

P21 wil dat Bunnik een proportionele bijdrage levert aan de landelijke klimaatdoelstellingen voor 2030 en 2050. We besparen op energie én wekken energie duurzaam op. Zo brengen we de uitstoot van broeikasgassen als gevolg van ons energiegebruik, uiteindelijk terug naar nul. Dit lukt niet als we alleen ons eigen energiegebruik lokaal opwekken. En dus zetten we alle beschikbare methoden in om duurzame energie op te wekken. Ook als het gaat om wind op land.

Deze energietransitie vergt forse aanpassingen en biedt kansen. Een groene inrichting van wind- en zonneparken bijvoorbeeld kan zorgen voor nieuwe natuur. Woningen worden comfortabeler en energielasten worden lager door verbeterde isolatie en zonnepanelen. Ook voor onze huizen liggen er kansen. Bunnik heeft deels een verouderde woningvoorraad, met slecht geïsoleerde woningen op aardgas. Dat laatste zal steeds duurder worden vanwege strengere milieuregels en stijgende gasprijzen. Door mensen te helpen verduurzamen kunnen we deze woningen weer op peil brengen. Dit doen we onder het motto 'comfortabel wonen met lage energielasten'. Want P21 vindt het cruciaal dat energiearmoede voorkomen wordt.

We kijken steeds naar de verdeling van de lasten. En we kijken hoe we de maatregelen zo kunnen inzetten dat de energiekosten laag blijven voor onze inwoners. We vragen bedrijven ook om bij te dragen; bijvoorbeeld door energiebesparing en door te kiezen voor duurzame mobiliteit.

De energietransitie brengt forse veranderingen met zich mee in onze woon- en leefomgeving. Dit geven we zo veel mogelijk samen met burgers en bedrijven vorm. Bij grootschalige projecten is betrokkenheid van de omwonenden bij de planvorming een eis. Burgerpanels, wijkgesprekken en energiecoöperaties spelen daarbij een belangrijke rol.

Onze ambities

P21 wil dat in 2030 tenminste 50% van ons energieverbruik binnen Bunnik duurzaam wordt opgewekt (nu: 6%). Dit is nodig om in 2040 een klimaatneutrale gemeente te zijn.

In 2026 willen we het aardgasverbruik om onze woningen en gebouwen te verwarmen met 20% verminderd hebben. En voor 2030 is het streven naar een vermindering met 30%. Voor bedrijven streven we naar een energiebesparing van 20% in 2026.

P21 vindt dat er meer zonnevelden kunnen komen in gebieden met weinig natuurwaarden. De natuur moet er bij die projecten wel aantoonbaar op vooruit gaan. Op Bunniks grondgebied zoeken we locaties voor vier windturbines. Dit kan bijvoorbeeld langs de A12 of op een andere locatie waar ze weinig hinder opleveren.

Onze acties 2022-2026

- 7.1. De gemeente helpt woningeigenaren om de isolatie te verbeteren en/of (hybride) warmtepompen te installeren. Wijkverenigingen, de lokale energiecoöperatie en andere burgerinitiatieven zijn onmisbare partners om dit streven te realiseren. Op deze wijze willen we in 2026 een besparing op gasverbruik van 20% realiseren.
- 7.2. We maken prestatieafspraken met woningcorporaties voor een gemiddeld energielabel A (en minimaal label B). Alle huurwoningen hebben in 2030 dit label. We geven daarbij voorrang aan de slechtst geïsoleerde woningen.
- 7.3. Volledig duurzame warmte is een eis bij nieuwbouw. We starten in een bestaande wijk met tenminste één (kleinschalig) experiment met collectieve vormen van warmtewinning uit de bodem of uit oppervlaktewater.
- 7.4. De gebouwen en voertuigen van de gemeente worden binnen deze raadsperiode klimaatneutraal. Ook voor aanbestedingen en/of inkopen weegt de CO₂ footprint zwaar mee.
- 7.5. De gemeente reserveert meer budget om de landelijke eisen aan energiezuinigheid van kantoorgebouwen en bedrijven actief te handhaven. We helpen MKB-bedrijven energiezuinig te worden, bijvoorbeeld door energiescans uit te delen. Ons streefdoel is om zo 20% te besparen op het energieverbruik bij bedrijven.
- 7.6. We gaan actief bedrijven met grote daken benaderen en stimuleren ze om de mogelijkheid van zonnepanelen op het dak te onderzoeken. Er komt een steunregeling voor het uitvoeren van een quickscan 'zonnedak voor grote daken'. Bij de constructie van nieuwe gebouwen wordt zon op dak (>50% oppervlak) de standaard.
- 7.7. We verruimen het plafond voor de aanleg van zonnevelden van 40 ha naar 80 ha. Daarmee kunnen we ongeveer 25% van ons huidige energieverbruik in de gemeente opwekken.
- 7.8. Samen met inwoners van onze gemeente en andere betrokkenen wijzen we één of meer locaties aan waar we windprojecten voor vierturbines (ca. 20 MW) ontwikkelen. Daarbij zorgen we voor ruime afstand tot de woonwijken. En deze molens blijven altijd ruim onder de landelijke geluidsnormen. Als dit niet lukt, bieden we ruimte voor extra hoeveelheid zonnevelden waarmee evenveel energie wordt opgewekt (=50 ha zonneveld extra).
- 7.9. We betrekken de direct omwonenden bij plannen voor grote energieprojecten. Daarnaast zorgen we ervoor dat zij meeprofiteren van de opbrengst. We streven ernaar dat de lokale omgeving voor tenminste 50% eigenaar wordt van de nieuwe zonnevelden en windparken in hun omgeving.

8. Besturen doen we met elkaar

Onze uitgangspunten

Inwoners staan samen met de gemeente aan het roer om de gewenste samenleving in Odijk, Werkhoven en Bunnik vorm te geven. Nu en voor toekomstige generaties. We nemen onze inwoners serieus, participatie gebeurt op basis van geïnformeerde deelnemers. We ontwikkelen bestuurskracht en werken daarbij nauw samen met andere gemeenten en andere bestuursorganen, zoals provincie en rijk. Want we kunnen als gemeente niet alles zelf.

Zonder goed bestuur en goede uitvoering zijn mooie ambities niet meer waard dan het papier waarop ze staan. Goed bestuur vergt ook voldoende financiële middelen. Van jeugdzorg tot de energietransitie, lokaal beleid is sterk afhankelijk van financiering die grotendeels van de Rijksoverheid moet komen. Als we als samenleving lokale ambities willen waarmaken zullen we ook middelen moeten vrijmaken voor goed lokaal bestuur. Doen we dit niet dan zal een groot deel van de ambities uit dit programma, niet of slechts beperkt uitvoerbaar zijn.

Onze ambities

Als de gemeente ingrijpende beleidsvoorstellen doet, willen we dat ze de interne afweging van argumenten openbaar maakt.

Op alle domeinen wordt ervaringsdeskundigheid van direct betrokkenen ingezet. De gemeente zoekt hen actief op. Juist omdat zij anders kijken, kunnen ze een wezenlijke inbreng hebben in de besluitvorming.

We versterken de verbinding tussen wettelijke regels en systemen en de manier waarop die hun uitwerking op mensen hebben. Compassie dient als basishouding bij hulpvragen.

We gaan uit van vertrouwen en reageren positief op bewonersinitiatieven.

Samen maken we richting 2040 een toekomstvisie over de inrichting van onze groeiende gemeente. Dit doen we samen met inwoners en andere bestuurslagen. Zo vergroten we de bestuurskracht.

Onze acties 2022-2026

- 8.1. De gemeente ontwikkelt een manier om de voors en tegens in het (beleids)voorbereidingsproces openbaar toegankelijk te maken.
- 8.2. De gemeente stimuleert inspraak van bewoners en cliëntenparticipatie door ze steeds actief te betrekken bij de beleidsvoorbereiding.
- 8.3. We hebben veel ambities. Natuurlijk willen wij liever geen belastingverhoging. Toch zullen wij, als het nodig is, inwoners naar draagvermogen vragen om mee te investeren voor de toekomst van onze kinderen.
- 8.4. We zetten met inwoners en ondernemers een eigen fonds op om de groene energietransitie te versterken. We halen actief extra middelen binnen van provinciale en nationale fondsen.
- 8.5. Het onderzoek Beeld van Bunnik (over sociale voorzieningen) krijgt een vervolg. Dit onderzoek is inclusief analyse en uitvoeringsagenda van inwoners en gemeente gezamenlijk.
- 8.6. In de denktank 2040, voor de ontwikkeling van Odijk-West en voor de realisatie van duurzame energieopwekking doen we een beroep op de brede deskundigheid van

inwoners. Zij krijgen dan ook alle relevante informatie, zodat ze gewogen oordelen kunnen geven ('burgerforums') en verschillende scenario's inbrengen.

- 8.7. Als gemeente trekken we samen op met andere overheden (buurgemeenten – regio U16 – provincie – Rijk) om een visie voor 2040 te ontwikkelen. Deze visie omvat de lange-termijnontwikkeling van onze groeiende gemeente. We willen scenario's voor infrastructuur en ruimtelijke inrichting. Daarbij houden we rekening met de maatregelen die in het regionale Integraal Ruimtelijk Perspectief staan, waaraan Bunnik meewerkt. De scenario's maken we zichtbaar in een aansprekend beeld, zodat we kunnen zien hoe het worden kan. En om te zien wat we wel en wat we niet willen. De raad wil het toekomstbeeld voor 2040 uiterlijk eind 2022 vast kunnen stellen.
- 8.8. We starten de discussie over het bestuur en de zelfstandigheid van onze gemeente, waarbij we de beperkte bestuurskracht van onze relatief kleine gemeente afwegen tegen het voordeel van een geringe afstand tussen inwoners en bestuur. Sterkere regionale samenwerking kan hierbij misschien oplossingen bieden, als hierbij ook voldoende democratische controle kan plaatsvinden
- 8.9. Het is belangrijk dat gemeentelijk medewerkers zich veilig voelen om tegenspraak te bieden, want ruimte voor tegenspraak verhoogt de kwaliteit van de beleidsuitvoering.
- 8.10. We versterken de lokale democratie door betere ondersteuning voor raadsleden, een open toegang tot kennis van het ambtelijk apparaat en verlichting van het vergaderschema.

Colofon:

P21 is een lokale politieke partij bestaande uit leden van GroenLinks, Partij van de Arbeid en ongebonden leden.

Website: www.p21.nl

Contact: www.p21.nl/contact

Programmacommissie:

Ann Meijer, Erik Alsema, Inge Verhoef, Martien Das, Tinja Verkleij, Wypke Zuidweg